

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ &
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Α΄/ΘΜΙΑΣ & Β΄ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
Β΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ
Γούναρη 60 – 15343 Αγ. Παρασκευή
Τηλ.: 210-63 92 243, Τηλ. & φαξ: 210-63 99 275

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2008

ΠΡΟΣ: τους κ.κ. Διευθύντριες, Διευθυντές και Θεολόγους καθηγήτριες και καθηγητές των Δημοσίων και Ιδιωτικών Ημερήσιων, Εσπερινών και Εκκλησιαστικών Γυμνασίων, Εν. Λυκείων και ΤΕΕ των Δ/νσεων Δ.Ε. Β΄ Αθήνας, Ανατολικής Αττικής και Εύβοιας.

Άγγελος Βαλλιανάτος
Δρ. Θ. - Σχολικός Σύμβουλος Θεολόγων
Τηλ.: 6946 84 90 93
e-mail: avall@sch.gr

ΚΟΙΝ.: 1. Περιφερειακές Δ/νσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης Αττικής και Στερεάς Ελλάδος
2. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Γραφείο Θεολόγων

ΘΕΜΑ: Απαλλαγές από το μάθημα των Θρησκευτικών.

Κυρίες και κύριοι,

Σας εύχομαι καλή χρονιά.

Τον τελευταίο καιρό, πολύς λόγος γίνεται για το μάθημα των Θρησκευτικών στο ελληνικό σχολείο. Είναι όμως άδικο ότι η σχετική συζήτηση και αρθρογραφία γίνεται με αφορμή την απαλλαγή και όχι το ίδιο το μάθημα. Πρέπει να μας προβληματίσει ότι στα ποικίλα κείμενα που έχουν δει το φως της δημοσιότητας τελευταία, το μάθημα των θρησκευτικών παρουσιάζεται να έχει διαφορετικούς σκοπούς και περιεχόμενο, από εκείνο που περιγράφουν οι νόμοι και οι διατάξεις που το διέπουν.

Σε κάθε περίπτωση, ο διάλογος είναι γόνιμος. Όμως, η καθημερινή πρακτική, η παιδαγωγική ευθύνη, η διδακτική αρτιότητα και η επαγγελματική μας συνείδηση ως εκπαιδευτικών, στηρίζεται σε νόμους και διατάξεις που καλούμαστε να εφαρμόσουμε.

Σας επανακοινοποιώ, λοιπόν τον γενικό σκοπό της εκπαίδευσης (Ν 1566/85), τις βασικές αρχές του μαθήματος των θρησκευτικών στη Μέση Εκπαίδευση, (ΔΕΠΠΣ Θρησκευτικών, ΦΕΚ 303 τ. Β΄ 13-3-2003, σ. 3867) και τις τελευταίες εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας για το ζήτημα των απαλλαγών.

Απαλλαγή από το μάθημα

Οι φετινές εγκύκλιοι δεν αλλάζουν κάτι στην ουσία του ζητήματος, αλλά δίνουν οδηγίες για τη διαδικασία. Δεν απαλλάσσονται, δηλαδή, επιπλέον ή διαφορετικοί μαθητές και μαθήτριες απ' ότι προβλεπόταν ως σήμερα, ή για άλλους λόγους εκτός των λόγων συνείδησης, που δικαιολογούν την απαλλαγή τους από το υποχρεωτικό μάθημα των Θρησκευτικών.

Επιπλέον, οι κ.κ. Διευθυντές και Διευθύντριες των σχολείων έχουν καθήκον να ενημερώνουν τους γονείς που αιτούνται απαλλαγής, τόσο για τους λόγους που τη δικαιολογούν, όσο και για την υποχρέωση του σχολείου να απασχολήσει τους απαλλαγμένους από τα Θρησκευτικά μαθητές και μαθήτριες σε άλλο μάθημα, όπως αποφασίσει ο Σύλλογος των διδασκόντων.

Νόμος 1566/1985**Άρθρο 1**

Σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι να συμβάλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών, ώστε, ανεξάρτητα από φύλο και καταγωγή, να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά.

Ειδικότερα υποβοηθεί τους μαθητές:

- Να γίνονται ελεύθεροι, υπεύθυνοι, δημοκρατικοί πολίτες,
- να υπερασπίζονται την εθνική ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα της χώρας και τη δημοκρατία,
- να εμπνέονται από αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και τη φύση
- και να διακατέχονται από πίστη προς την πατρίδα και τα γνήσια στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης.

Η ελευθερία της θρησκευτικής τους συνείδησης είναι απαραβίαστη.

.....

ΔΕΠΠΣ Θρησκευτικών, ΦΕΚ 303 τ. Β' 13-3-2003, σ. 3867**Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος**

Στην εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση μελετάται ο Χριστιανισμός ως βιβλική ιστορία και βιβλικός λόγος, ως ορθόδοξη χριστιανική παράδοση, ως πολιτιστική έκφραση, ως πορεία μέσα στην ιστορία, ως αναζήτηση της αλήθειας και ως σύγχρονη παρουσία μέσα στον κόσμο. Υπάρχουν επίσης κάποιες πληροφορίες για τις άλλες Ομολογίες, καθώς και για τον Ιουδαϊσμό και το Ισλάμ, με την προοπτική να ασχοληθούν μ' αυτά οι μαθητές εκτενέστερα στο Λύκειο. ...

Το μάθημα αυτό μπορεί να συνδεθεί με τη θρησκευτική αγωγή, αφού οι σκοποί του αναφέρονται στην ανάπτυξη της προσωπικότητας, στην καλλιέργεια οικουμενικών και πανανθρώπινων αξιών και στην ανάπτυξη της ελληνικής μας ταυτότητας και συνείδησης με βάση την πολιτιστική μας κληρονομιά.

Ο σκοπός της διδασκαλίας του ΜτΘ εντάσσεται στο γενικό σκοπό της εκπαίδευσης, δηλαδή στη διαμόρφωση ελεύθερων και υπεύθυνων πολιτών. Ειδικότερα η διδασκαλία του ΜτΘ συμβάλλει:

Στην απόκτηση γνώσεων γύρω από τη χριστιανική πίστη και την Ορθόδοξη χριστιανική παράδοση

Στην ανάπτυξη θρησκευτικής συνείδησης

Στην προβολή της ορθόδοξης πνευματικότητας ως ατομικού και συλλογικού βιώματος

Στην κατανόηση της χριστιανικής πίστης ως μέσου νοηματοδότησης του κόσμου και της ζωής

Στην παροχή ευκαιριών στους μαθητές για θρησκευτικό προβληματισμό και στοχασμό

Στην κριτική επεξεργασία των θρησκευτικών παραδοχών, αξιών, στάσεων

Στη διερεύνηση του ρόλου που έπαιξε και παίζει ο Χριστιανισμός στον πολιτισμό και την ιστορία της Ελλάδας και της Ευρώπης

Στην κατανόηση της θρησκείας ως παράγοντα που συντελεί στην ανάπτυξη του πολιτισμού και της πνευματικής ζωής

Στην επίγνωση της ύπαρξης διαφορετικών εκφράσεων της θρησκευτικότητας

Στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων και των μεγάλων σύγχρονων διλημάτων

Στην ανάπτυξη ανεξάρτητης σκέψης και ελεύθερης έκφρασης

Στην αξιολόγηση του Χριστιανισμού ως παράγοντα βελτίωσης της ζωής των ανθρώπων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΤΜΗΜΑΤΑ Γ' ΚΑΙ Γ'
 Ανδρέα Παπανδρέου 37,
 151 80 Μαρούσι
 Τηλέφωνο:
 Π.Ε. 210-344.32.84
 Δ.Ε.210-344.22.42
 Fax:
 Π.Ε. 210-344.32.88
 Δ.Ε. 210-344.33.90

Να διατηρηθεί μέχρι...

Βαθμός Ασφαλείας
 Μαρούσι 10/07/2008
 Αριθ. Πρωτ...91109/Γ2
 Βαθ. Προτερ.

ΠΡΟΣ:

1. Περιφερειακές Δ/νσεις Π.Ε. και Δ.Ε. Έδρες τους
2. Γραφεία Σχολικών Συμβούλων και Γραφεία Υπευθύνων-Προϊσταμένων Παιδαγωγικής και Επιστημονικής Καθοδήγησης. Έδρες τους
3. Δ/νσεις και Γραφεία Π.Ε και Δ.Ε και Γραφεία Ε.Ε της χώρας. Έδρες τους
4. Σχολεία Π.Ε, και Δ.Ε. της χώρας (μέσω Δ/νσιων και Γραφείων Δ.Ε. και Γραφείων Ε.Ε.)

ΘΕΜΑ: « Ρύθμιση μαθητικών θεμάτων »

1. Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 7 του Π.Δ. 201/98 για την εγγραφή μαθητών στην Α' τάξη του Δημοτικού Σχολείου απαιτείται μεταξύ άλλων και πιστοποιητικό γέννησης Δήμου ή Κοινότητας. Πα την εγγραφή μαθητών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ισχύουν τα άρθρα 8,9,10 του Π.Δ. 104/79.

Η Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμογή της σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού, επισημαίνει την ανάγκη διευκόλυνσης της εγγραφής των αλλοδαπών μαθητών σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ως εκ τούτου, σας γνωρίζουμε ότι οι αλλοδαποί μαθητές που δε δύνανται να προσκομίσουν το πιστοποιητικό γέννησης μπορούν να εγγραφούν στα σχολεία με ληξιαρχική πράξη γέννησης.

Επίσης, οι μαθητές οι οποίοι είναι κάτοχοι των ειδικών δελτίων ταυτότητας ομογενών δεν υποχρεούνται να προσκομίζουν άλλη βεβαίωση ή πιστοποιητικό για την απόδειξη των ατομικών τους στοιχείων.

2. Ύστερα από την υποβολή ερωτημάτων σχετικά με το θέμα της απαλλαγής των μαθητών από το μάθημα των Θρησκευτικών, σας κάνουμε γνωστό ότι για την απαλλαγή αυτή απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του κηδεμόνα του μαθητή αν είναι ανήλικος ή του ίδιου αν είναι ενήλικος, στην οποία θα αναφέρεται η επιθυμία απαλλαγής, χωρίς να δηλώνεται ο λόγος της συγκεκριμένης επιλογής.

Εσωτερική Διανομή:

- 1) Γραφείο Υπουργού
- 2) Γραφεία Υφυπουργών
- 3) Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- 4) Γραφείο Ειδικού Γραμματέα κ. Γούση
- 5) Δ/νσεις Σπουδών Π.Ε & Δ.Ε.
Τμήματα Γ" & Γ'
- 6) Δ/νση Εκκλησιαστικής Εκπ/σης
- 7) Δ/νση Ιδιωτικής Εκπ/σης
- 8) Δ/νση Ξένων και Μείον. Σχολείων
- 9) Δ/νση Ειδικής Αγωγής
- 10) Δ/νση ΠΟΔΕ
- 11) Δ/νση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων
- 12) Γ.Ε.ΠΟ.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΟΥΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ
 & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ
 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΤΜΗΜΑΤΑ Γ' ΚΑΙ Γ'
 Ανδρέα Παπανδρέου 37,
 151 80 Μαρούσι
 Τηλέφωνο:
 Π.Ε. 210-344.32.84
 Δ.Ε.210-344.22.42
 Fax:
 Π.Ε. 210-344.32.88
 Δ.Ε. 210-344.33.90

Να διατηρηθεί μέχρι...
 Βαθμός Ασφαλείας
 Μαρούσι, 04/08/2008
 Αριθ. Πρωτ.: 104071/Γ2
 Βαθ. Προτερ.

ΠΡΟΣ:

1. Περιφερειακές Δ/νσεις Π.Ε. και Δ.Ε. Έδρες τους
2. Γραφεία Σχολικών Συμβούλων και Γραφεία Υπευθύνων-Προϊσταμένων Παιδαγωγικής και Επιστημονικής Καθοδήγησης. Έδρες τους
3. Δ/νσεις και Γραφεία Π.Ε και Δ.Ε και Γραφεία Ε.Ε της χώρας. Έδρες τους
4. Σχολεία Π.Ε, και Δ.Ε. της χώρας (μέσω Δ/νσιων και Γραφείων Δ.Ε. και Γραφείων Ε.Ε.)

ΘΕΜΑ: « Ρύθμιση μαθητικών θεμάτων »

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 91109/Γ2/10-7-2008 εγκυκλίου μας και προκειμένου να αποσαφηνισθούν τυχόν παρερμηνείες που δημιουργήθηκαν με αφορμή τη διαδικασία απαλλαγής κάποιων μαθητών από το μάθημα των Θρησκευτικών, διευκρινίζονται τα εξής:

- α) Το μάθημα των Θρησκευτικών διδάσκεται σε όλες τις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα επίσημα υποχρεωτικά Αναλυτικά και Ωρολόγια Προγράμματα που έχουν καθορισθεί από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- β) Για τους γονείς των ανήλικων μαθητών ή τους ίδιους τους μαθητές, εάν είναι ενήλικοι, που για λόγους συνείδησης δεν επιθυμούν να παρακολουθήσουν το μάθημα των Θρησκευτικών, δεν είναι αναγκαία η αιτιολόγηση της άρνησης στην υπεύθυνη δήλωση που απαιτείται. Διαδικασία άλλωστε που ακολουθείται στη πρωτοβάθμια εκπαίδευση για πάρα πολλά χρόνια.
- γ) Η ανωτέρω εγκύκλιος μας εναρμονίζει με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ανεξάρτητων αρχών της χώρας μας.

Εσωτερική Διανομή:

- 1) Γραφείο Υπουργού
- 2) Γραφεία Υφυπουργών
- 3) Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- 4) Γραφείο Ειδικού Γραμματέα κ. Γούση
- 5) Δ/νσεις Σπουδών Π.Ε & Δ.Ε.
Τμήματα Γ" & Γ'
- 6) Δ/νση Εκκλησιαστικής Εκπ/σης
- 7) Δ/νση Ιδιωτικής Εκπ/σης
- 8) Δ/νση Ξένων και Μείον. Σχολείων
- 9) Δ/νση Ειδικής Αγωγής
- 10) Δ/νση ΠΟΔΕ
- 11) Δ/νση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων
- 12) Γ.Ε.ΠΟ.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΟΥΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ
 & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
 ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ
 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 ΤΜΗΜΑΤΑ Γ' ΚΑΙ Γ'
 Ανδρέα Παπανδρέου 37,
 151 80 Μαρούσι
 Τηλέφωνο:
 Πληροφορίες: Α. Κόπτης
 Α. Νικολόπουλος
 Π.Ε. 210-344.32.84
 Δ.Ε.210-344.22.42
 Fax:
 Π.Ε. 210-344.32.88
 Δ.Ε. 210-344.33.90

Να διατηρηθεί μέχρι...
 Βαθμός Ασφαλείας
 Αθήνα, 26 - 8 - 2008
 Αριθ. Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
 Φ12 / 977 / 109744 / Γ1

ΠΡΟΣ:

1. Περιφερειακές Δ/νσεις Π.Ε. και Δ.Ε. Έδρες τους
2. Γραφεία Σχολικών Συμβούλων και Γραφεία Υπευθύνων-Προϊσταμένων Παιδαγωγικής και Επιστημονικής Καθοδήγησης. Έδρες τους
3. Δ/νσεις και Γραφεία Π.Ε και Δ.Ε και Γραφεία Ε.Ε της χώρας. Έδρες τους
4. Σχολεία Π.Ε, και Δ.Ε. της χώρας (μέσω Δ/νσιων και Γραφείων Δ.Ε. και Γραφείων Ε.Ε.)

ΘΕΜΑ: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ

Σας ενημερώνουμε ότι οι μη Ορθόδοξοι μαθητές δηλ. οι αλλόθρησκοι ή ετερόδοξοι, οι οποίοι σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 104071/Γ2/4.8.2008 εγκύκλιο του ΥπεΠΘ απαλλάσσονται από το μάθημα των Θρησκευτικών για λόγους συνείδησης, κατά την ώρα διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος παρακολουθούν υποχρεωτικά τη διδασκαλία διαφορετικού διδακτικού αντικειμένου σε άλλο τμήμα της ίδιας τάξης.

Στην περίπτωση, που η συγκεκριμένη τάξη λειτουργεί μόνο με ένα τμήμα, οι μαθητές αυτοί παρακολουθούν εκπαιδευτικό πρόγραμμα που καθορίζεται για το σκοπό αυτό από το Σύλλογο Διδασκόντων του Σχολείου. Για μεν τους αλλοδαπούς το πρόγραμμα αφορά στο μάθημα της ελληνικής γλώσσας, για δε τους υπόλοιπους μάθημα ανάλογο με τις μαθησιακές τους ανάγκες.

Εσωτερική Διανομή:

- 1) Γραφείο Υπουργού
- 2) Γραφεία Υφυπουργών
- 3) Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- 4) Γραφείο Ειδικού Γραμματέα κ. Γούση
- 5) Δ/νσεις Σπουδών Π.Ε & Δ.Ε.
Τμήματα Γ' & Γ'
- 6) Δ/νση Εκκλησιαστικής Εκπ/σης
- 7) Δ/νση Ιδιωτικής Εκπ/σης
- 8) Δ/νση Ξένων και Μείον. Σχολείων
- 9) Δ/νση Ειδικής Αγωγής
- 10) Δ/νση ΠΟΔΕ
- 11) Δ/νση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων
- 12) Γ.Ε.ΠΟ.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΟΥΣΗΣ